

האזרה עידן בעידן החדש

לקט של סיפורים, מחשבות
והיגים של עשרות מורים ומורות
בשנתם הראשונה בתפקיד.

פרק 1

אהלן, אני עידן- מורה חדשה מהניילון של הסמינר, קוראים לשנה הזאת "שנת התמחות", עכשיו סיימתי ארבע שנות לימודים, אבל שלא תבינו לא נכון- אני נולדתי למערכת החינוך. הוצנחתי ישר מבטן אימי לגילדה של מורים (מי שלא יודע מה זה גילדה בבקשה לבדוק בלחיצת כפתור.. נלמד מושגים חדשים. מורה או לא?) ההורים שלי מורים, ההורים שלהם היו מורים וכך הוריהם וזה הולך הרבה אחורה.

מיום שעמדתי על דעתי היה לי ברור: "מורה אני לא אהיה!" ראיתי הכלללל בבית "החיים בצל הורים מורים":

"עכשיו לא להפריע" כי - הכנות לשיעורים, בדיקת מבחנים, טלפונים להורים... וגם היעדרויות כי -טיולים שנתיים, מסע לפולין, שבוע גדנ"ע, אסיפות, ישיבות... והתחושה ש"כולם היו בניי", לפעמים הרגשתי שההורים שלי מתבלבלים, כווווולנו ילדים שלהם, כל 36 תלמידי כיתת החינוך ושלושתנו, זה שאנחנו הביולוגיים לא נותן עדיפות. "בבית הזה לא יהיו אפילו".

וכך מצאתי את עצמי משקי"ית חינוך בצבא ומשם הדרך להוראה הייתה קצרה. מכירים: "לא אני בחרתי במקצוע, המקצוע בחר בי".. מסתבר שזו לא קלישאה. אז הנה אני כאן, בית ספר יסודי ב"עמק ספר", אוטוטו מתחילה לה השנה, כולם מחייכים, סליחה מחייכות. יש גבר אחד. הוא אב הבית.. יש כיבוד על השולחן בחדר המורים, וצנצנות דבש קטנטנות מחוברות לברכה מתוקה.

ממש לא אכפת לי אני מאוד אוהבת את הרעיון והסמליות. מזל שהחברה שלי מההייטק הביאה תלושי קנייה שהספיקו לנו ל2 ארוחות במסעדה, היא קנתה גם מצעים ונשאר לה עודף לבגדים, כלי בית, ומנוי לכלב במועדון כלבים.

אני זוכרת באחד מראשי השנה ההורים שלי קבלו שי לחג קלמר עם גירים וספוג לניקוי הלוח, כן.. כן.. זה חקוק אצלי כנראה בעקבות הפליאה, אם לא לומר תדהמה, שתפסה אותם. הייתה שנה כזאת. תבדקו אותי.

אבל אנחנו לא שואלים מה נותנים לנו אלה מה אנחנו נותנים!

מה יש לדבר? מורים!

מה יש לדבר? מורים!

צופן יהלום
ידמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zviaanfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 2 - היום הראשון ללימודים

היום הראשון ללימודים, נשמתי, התכוננתי והקפדתי לעבור את סף ביה"ס ברגל ימין, אני לא מאמינה באמונות תפלות, הן מאמינות בי. ולהזיק זה לא יזיק.. הגעתי מדוגמת: בחרתי בגדים, סידרתי את השיער, התאמצתי להתאפר- שיראה לא מתאמץ וקליל.

שעה ראשונה עם תלמידי כיתה א – "כלנית". שעה שנייה עם תלמידי כיתה ד – "לוע הארי"

- (הם) - "המורה הוא לקח לי. די כבר תפסיק לגנוב"...

- (אני) "שלום תלמידי כיתה ד' אני המורה עידן"...

- "וואי קוראים ככה לאח שלי. מה זה, שם של בן!!!" - "ומה שם המשפחה?" - המורה את נשואה?"...

- "סליחה, זה לא לעניין ולא קשור לשיעור"..

- "אבל יש לך ילדים?"...

- "אנחנו נלמד השנה שירים וסיפורים מרתקים שייקחו אותנו למחוזות אחרים"...

- "מה זה מחוזות? – "מה, המורה ניסע לחו"ל?" - "איך אפשר עם הקורונה?" -

"מה? מה? ההורים שלי נסעו דווקא בקורונה 6 פעמים לחו"ל אבא שלי אפילו אמר שהוא הביא את הדגם החדש של הקורולה"..

- "מה קרה לך ??? של הקורונה!!!"

- "המורה אבא שלו הביא את הקורונה המשודרג וכולנו סובלים"

- "יאללה שתוק כבר!!!"

- "בבקשה שכל אחד יחזור למקומו מיד. אבל מיד אמרתי. אלימות מחוץ

לתחום! יש סיפור שאתם אוהבים במיוחד? שזכור לכם כסיפור מרתק שעניין אתכם?"

- "אמא שלי אומרת לאבא תפסיק כבר עם השטויות, כל היום סיפורים"...

- המורה, יש סיפור מדליק בנטפליקס"

"שון למה אתה זורק את הקלמר מהחלון?"
-"המורה זה הקלמר שלי"
-"לך והבא את הקלמר מיד!"
-"אבל המורה המנהלת לא מרשה לצאת מהכיתה בזמן השיעור"
-"לך מיד להביא את הקלמר"
אחרי 5 דק' הוא חוזר מלווה במנהלת ביה"ס:- (היא) : "עדיף שלא ישוטטו בביה"ס בזמן השיעורים"
ואני חושבת, בשקט כמובן: ישוטטו?? מאיפה זה מגיע? מה הפועל של המילה הזאת שט??
פתאום אני רוצה רק דבר אחד: לשוט.. לשכב על הגב על סירה באמצע האוקיינוס, שמש רכה ואני מתנדנדת על גלים מפרגנים.
(המנהלת): "המורה עידן, את איתנו?"
-"כן, כן.. תודה נמשיך מכאן".
צלצל
יצאה לי שאגה שהדהדה את כל כיתות ביה"ס והגיעה לשמים- עד כיתת מלאכים שנה א' – "אף אחד לא קם!"
שקט
דממה
תלמידי כיתת לוע-ארי יושבים בהבעת הלם.
לשיעור הבא כולם לקרוא את "מיהי עידן, סליחה, מיהי אינבריריה? קוסמת היא או מכשפה? של דבורה עומר".
היו לי מחשבות רומנטיות על חינוך חדש: התלמידים ואני לומדים שירה בטבע, בינות לעצים וצמחי השדה...
יצאתי בסיום השיעור מכיתה ד- לוע ארי, כמו אחרי בילוי של שעה בכלוב עם אריה וניצלתי בעור שיניי.
אכן טבע. קשוח!

פרק 3 - עולם חדש עולם ישן

היום ההורים של קתאי (לא, לא איתי. קתאי. נו השמות החדשים..)
הגיעו לשיחה עם המנהלת.

החנו את המרצדס קופה השחורה על המדרכה ממש לפני שער ביה"ס, שלא
יצטרכו ללכת הרבה כי אמו של קתאי עם נעלי עקב שפיץ, שחבל עליהן.
המנהלת יצאה לקראתם, ראיתי שהיא חוששת.. בלשון המעטה.

הצטערתי בשבילה, בשבילנו ובעיקר בשביל הדור הבא.
יש להם מורה אבל אין להם מורא.
ברגע שאבדנו את היכולת לשרטט את מסגרת הגבולות. אי אפשר להקנות ידע.
ערכים תחילה! לפני השכלה, לפני תעסוקה, לפני פיתוח, לפני הכל...
רוצים חינוך חדש אבל העולם ישן
הטכנולוגיה חדשה (וגם השמות..)

אבל האנשים הם אנשים הם אנשים.
כך היה וכך יהיה.

פרק 4 - הנעל ורודה העולם פחות

היום הייתי תורנית הפסקת 10.00, מה שנקרא ההפסקה הגדולה. לפי חוקי המישחוק – "אחרון נכנס ראשון לוקח". לפי זה נראה לי שקבלתי את התורניות ה"כבדות"...

יצאתי לסיבוב הקבוע במגרש וראיתי מעגל של תלמידי כיתה ד' מוסרים נעל ספורט ורודה ביניהם, אחד מוסר לשני, חשבתי שזה נחמד שמתאמנים במסירות. התקרבתי לבדוק מה הקטע של הנעל ורודה!? ואז ראיתי במרכז המעגל את שושי, קופצת ומתחננת לקבל את הנעל שלה בחזרה. שושי תלמידת כיתה ג' נולדה בארץ חצי שנה לאחר שהוריה, שעלו מאתיופיה, נישקו את האדמה כשירדו מכבש המטוס לפני כ- 9 שנים. לא יודעת איך להסביר לכם. זה נגע בי במקום עמוק ומלא אותי עצבות. נדחפתי בקלות למעגל, וכשעמדתי בקו המעגל, כמו אחד המשתתפים, תפסתי את הנעל. חייכתי לשושי תוך שאני משיבה לה את נעלה, לקול נרגנות קבוצת הכדורסל-נעליים.

"לאירוע הזה שאתם קוראים לו בטעות: "משחק" יש שם: "אלימות"" יש הרבה סוגים של אלימות, ומה שעשיתם הוא אחד מהשלוחות. שעושים משהו בניגוד לרצון של מישהו, זה אליים! הם הסתכלו עליי וראיתי שיש ניצנים של הבנה. חלקם השפילו מבט. "הגרעין הקשה" עדיין הישיר אליי מבט. עד שעברה המורה נועה עם כוס הקפה המהביל, בדיוק יצאה מחדר המורים לסייר במסדרון (דקה לפני סוף ההפסקה) ואמרה בביטול: "אלימות, לא צריך להגזים.. אלימות.."

זהו! זה הספיק לבטל באבחת מילה את הכל. הכל! תחשבו לבד מה זה הכל... לא רוצה לפרט וגם לדף הזה אין סבלנות להכיל. נזכרתי במשפט- "יפה שתיקה לחכמים....." – ..ימשיך כבודו..

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zviananfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 5 - תתמודדי

אחרי ששון זרק את הקלמר של אפרת מהחלון (ראה פרק 2) וארגן משחק כדורסל עם הנעל של שושי (בניגוד גמור לרצונה, ראה פרק 4) החלטתי לשתף את הוריו באירועים המתמשכים.

הלו?

שלום! זו עידן המורה של שון

היי. לא ידעתי שיש לו מורה עידן, אני מכירה רק את המחנכת, נו איך קוראים לה?

- רונית

- וואלה נכון, רונית

- אז אני עידן, אני מורה לעברית. נעים מאוד

-בואי נראה אם יהיה נעים. כן??

-בקשר ל-שון, השבוע היו מס אירועי משמעת מורכבים. התקשרתי לשתף אתכם

-למה??? לא ברור לי למה כל השיתופיות הזאת. מה? אני מתקשרת אליך בכל

פעם שקצת קשה לי??

-(אני נושמת) – כיוון שהיו מספר אירועי משמעת חשוב לדעת אולי קרה משהו.

ובכל זאת כהוריו נראה לי חשוב שתדעו על מנת שתוכלו לשוחח עימו בבית.

- נו מה קרה עכשיו?

-(אני מפרטת..) – ...מתנהג באגרסיביות שלא לומר אלימות

-מה?? שון??? לא!!! את בטוחה ששון??? לא יכול להיות!!! שון לוי???? לוי שון???

הבן שלי?? בטוחה??

- כן

-לא מתאים לו. אני ממש מופתעת. תראי זה ילד צריך לתפוס אותו קצר. ממש

להדק איתו את החגורה!

- איזו חגורה??

- אם את לא מבינה מה אני אומרת איך את רוצה להיות מורה? אההה? ועוד

מתלוננת על הבן שלי!!

-(שקט)

המורה עידן בעידן החדש

- את נשמעת לי צעירה קצת. לא??
- (אני מוצאת את עצמי מתנצלת..) .. הכל יחסי כמובן, נכון שזו שנתי הראשונה כמורה, אבל יש לי ניסיון רב בעבודה עם ילדים ואני...אממ הייתי קצינה בצבא.. אממ רכזת בתנועות נוער.. וגם מדריכה...
- טוב, תראי מתוקה, אין לי זמן לשמוע את קורות החיים שלך. את בחרת את המקצוע הזה. תתמודדי! ואל תדאגי, שון יגיע הביתה הוא כבר יחטוף ממני..
- אפשר לשוחח לא חייבים "החטפות"
- תזכירי לי רגע איך קוראים לך
- עידן
- כן. את התקשרת אליו נכון? כי לא הסתדרת, נכון? אז השיטה שלך לא משהו, נכון? תשאירי לי את השיטות שלי..
- תודה על זמנך, שלום.
- שלום שירן.

פרק 6 - חיבוק

אני מגיעה לביה"ס, טרודה מאוד. צריכה להכין את הכיתה נעבוד היום בקבוצות וגם את המחשב והמקרן, .. בקיצור- התעסקות.

אני שומעת מקצה המסדרון קולות של ספק טרוניות ספק מריבה, אין לי זמן, אבל גם אין לי ברירה. אני ניגשת. אתי עומדת שם בין חבורת הבנות בראש מורכן וכתפיים שמוטות. אני עומדת מולה ומרגישה שהיא רוצה רק דבר אחד. שהיא צריכה רק דבר אחד. חיבוק.

אז אני מתכופפת ומחבקת אותה. והכל בא על מקומו בשלום, עולם ממשיך כהרגלו.

פתאום, בשבריר שנייה, אני מבינה למה נהייתי מורה!

פרק 7 - כד קטן ו...איתן

חג שמייח, חנוכה, באמת מיוחד מכל החגים: אין שום סוג של צום, להיפך, ככל שנרבה בריבה הרי זה משובח (מכירים את הילדים שאומרים לך: "אני רוצה סופגנייה עם בלי כלום"? לדעתי שווה לעשות על זה תזה), מותרת מלאכה מכל סוג ועוד יש חופש של שבוע בבתי הספר!! חשבתי לקחת חופש של שבוע מלכתוב, אבל זה קרה לפני שהוזמנתי למסיבת חנוכה שווה בתל אביב: צעירים, שתיה כיד המלך (התבלבל לנו עם פורים..), הדלקנו נרות יחד, שרנו, שתינו ורקדנו ו... יצאנו למרפסת לנוח קצת. עמדנו שם יחד, כוסות ביד, רוח נעימה וקלילה, התחילה מתפתחת שיחה קבוצתית, אנשים שיתפו בעיסוק שלהם.

ההי-טק לוקח בגדול, כולם בהי-טק, כולם בשלב הסטארט אפ ויש מעטים לפני אקזיט והיו גם קולות של מהנדסים- תעשייה וניהול ועוד.. ואז הגיעו אליי ואמרתי שאני מורה.

נהיה שקט. הסתכלו עליי. כולם. תמיד חשבתי מה להגיד כדי למשוך תשומת לב, ממש השקעתי בזה, בכל זאת כשמחפשים זוגיות זה יכול לעזור. אבל ככה???

פונה אליי אחד: "וואללה, מורה? – לא פגשתי אף אחד בגילנו שבחר להיות מורה". ומוסיף אחר: "מה יש עוד מקצוע כזה? שאשכרה לומדים? להיות מורים?" והשלישי: "אפשר לחיות מזה?" ... עמדתי שם, לא יודעת מה לעשות עם כל המבטים והגבות המורמות מפליאה ממש. בטח כך הרגיש הכד הקטן עם כל תשומת הלב שקיבל אחרי שגילו שיש שם קצת שמן..

הרגשתי שנהיה לי חם כאילו אני נר, אז הסתובבתי משם חזרה לרקוד והרגשתי שעכשיו חושבים פעמיים עם לרקוד עם המורה.

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zvianfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 8 - הכלה

יש בכיתה ג/34 תלמידים, לכל אחד רצונות, כישורים ויכולות, מאחורי כל אחד משפחה שיש לה עבר והתנהלות, לכל אחד תסכולים, קשיים ואתגרים ו... מורה! התלמיד דניאל לא מדבר, בכל אופן עד לכתיבת שורות אלו אני לא שמעתי אותו מדבר. הוא מביע את עצמו בתנועות גוף.

אתמול היה לו יום קשה: הוא הזעיף פנים וסובב גב לכולם, העיף את המחברות, הספרים והקלמרים מהשולחנות.

היועצת ניצן נכנסה לכיתה וביקשה ממנו בעדינות לצאת עימה מהכיתה, כשזה לא עזר היא ביקשה בתקיפות, כשהוא המשיך להגיב בהתנהגות חסרת שליטה, היא חכתה רגע שיסובב לה את גבו וביצעה "אחיזה טיפולית" (חיבוק חזק מאוחר העוטף את הילד כשהוא חווה התנהגות לא נשלטת). דניאל השתולל וניצן היועצת, על אף שהיא באמת גדולה וחזקה, נעה עימו מצד לצד כי הוא ניסה להשתחרר, וכך ניצן אוחזת בדניאל ומתקדמת בצעדי נדנוד לעבר דלת הכיתה, כשהם מחוץ לכיתה אני שומעת את סבוב המפתח. ניצן נועלת את דלת הכיתה מאחוריהם.

בזמן שהדרמה הזאת מתרחשת, אני אוזרת כוחות, מסתכלת על ילדי הכיתה וממשיכה לקרוא שמות, אולי כדי לשדר לשאר 33 התלמידים בכיתה: שהכל בסדר וגם אם כרגע הם קצת לחוצים- אז יהיה בסדר, דניאל בידיים טובות, הוא מטופל, יש כל מיני סוגים של אנשים ואנחנו חברה מכילה, בביה"ס יודעים לשים גבולות, אנחנו שומרים על כולם ועל הכל (גם על הכללים), יש קשיים והחיים ממשיכים....ואני גם חושבת שאני חייבת להתקרב לדניאל, לשמוע אותו מדבר, מתקשר בדרך אחרת, אני מורה של שפה, השפה היא בסיס לתקשורת, שסתום לניקוז בערת הנפש. וזה רק חלק ממה שעובר לי בראש (פשוט לא רוצה להתיש אתכם הקוראים).

אנחנו ממשיכים בשיעור.

מקיימים הלכה למעשה את "תכנית ההכלה" (לא, אני לא מסבירה מה זה.. תגלו..)

פרק 9 - הכתובת על הקיר

השבוע הרגשתי חולה ממש, חלשה ועייפה, אחרי שבדקתי שאני לא סובלת מקורונה, חום, דלקת גרון ועוד מרעין בישין, הגעתי לביה"ס כרגיל. בשעה השלישית כבר לא יכולתי, התקשרתי לממלא מקום יואב תוך שאני מתפללת שהוא יהיה פנוי ויענה בחיוב, למזלי כך היה. יואב הוא פנסיונר של משרד החינוך, הוא היה מורה למדעים. ועתה ממלא מקום בשעת הצורך.

כשהתאוששתי וחזרתי אחרי יומיים ללמד נכנסתי לכיתה ג' ובזמן של עבודה בקבוצות, ניגש אליי אבי עם המחברת כדי שנעבור על החיבור שכתב. אמרתי לו: "יפה אבי. כתבת מדויק" ושאלתי כבדרך אגב: "נהנית מהשיעור עם המורה יואב?" הוא הסתכל על הרצפה ולחש כמעט ללא קול: "התנהגו אל המורה יואב באלימות". שאלתי: "מה זאת אומרת?" והוא ענה: "זרקו עליו אווירונים נייר ואח"כ גם קלמרים".
אני: "מה???"

"תלמידים להפסיק הכל. עכשיו. מה קרה בשיעור של המורה יואב?" כך, בזמן שנותר עד הצלצול, עמדתי מול הכיתה עם דמעות בעיניים וכאב בלב ודברתי על אלימות, על חוסר כבוד והכי גרוע על שתיקת הרבים. כי שלושה תלמידים נהגו באלימות ושאר התלמידים הפגינו שעשוע, אדישות ועידוד פסיבי. יצר לב האדם רע מנעוריו? לאן צועדת החברה שלנו? ואנה אנו באים?

השאלות ממשיכות להדהד בי. וגם הקול שלוחש: ..הכתובת על הקיר! ואת מורה! זה התפקיד שלך למחוק.. ולכתוב שם משהו אחר. קדימה.. קדימה..

פרק 10 - הדברים הקטנים הגדולים

חורף. סוף-סוף חורף.

התלמידים נכנסים לביה"ס עטופים ומכוסים. בקושי יכולים לזוז. מתחיל השיעור יש שקט, למעט משיכות באף פה ושם. כאילו גם הלשון קפאה והמילים כבדות, לא רוצות לצאת מהפה אל הקור ולהפוך להבל.

בהפסקה הגדולה היה כנראה תאום בין ארץ לשמיים וחדלו הגשמים, יצאה השמש, המים ניקוו במשטחים הקעורים, שלוליות שלוליות והשמש מרצדת ביניהן. הלב מתרונן.

קובי היה הראשון לדלג בין השלוליות ואחריו בשמחה מתפרצת- כולם. התקלפו מהמעילים והצעיפים ובקריאות גיל קיפצו בין ובתוך השלוליות. ילדים.

אושר פשוט

פשוט אושר

פרק 11 - פרגון

אבי לא מכין שעורי בית. ככה זה הוא פשוט לא מכין שיעורים. אני קוראת בשמות תלמידי הכיתה מוודאת נוכחות והכנת משימת הבית. אני קוראת בשמו של אבי, ומסמנת ביומני: אי הכנת שעורים. ככה אוטומטית. וממשיכה הלאה.

לפתע אני שומעת: "המורה עידן הכנתי שיעורים". אבי הוא הדובר. כל תלמידי הכיתה שמעו את ההכרזה ובספונטאניות מחאו כפיים מפרגנות לאבי.

אבי התרגש, ראיתי את זה על הפנים הסמוקות שלו. גם אני הסמקתי מסיבה אחרת לגמרי: "תראי מה זה", אני אומרת לעצמי, "לא נתת לו אפילו סיכוי קל שבקלים ... את לא מאמינה באמת שהוא יעשה שינוי".

בעידן המודרני בו הבדידות והאינדוידואליזם תופסים שליטה, החרמות והנידויים הופכים לדבר שבשגרה, טוב שיש את כיתה ג/3 שמפגינה תחושה של שייכות, אחריות קבוצתית ופרגון פשוט האחד לשני.. אז אולי התביישתי בעצמי אבל בהפסקה חשבתי שאולי, אולי גם עשיתי משהו טוב אם כך נוהגת הכיתה שלי.

פרק 12 - הלב קובע

זהו, הגיע חודש שבט! והגיע תורי לארגן את טקס ראש חודש. אגדתי קטעי קריאה המתייחסים לטבע ולקיימות. הנה אחד שאני מאוד אוהבת:

"בְּשָׁעָה שֶׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אָדָם הָרִאשׁוֹן
נָטְלוּ וְהַחֲזִירוּ עַל כָּל אֵילָנֵי גֶן עֵדֶן וְאָמַר לוֹ: רְאֵה מַעֲשֵׂי כִפָּה נָאִים וּמְשׁוּבָּחִין הֵן וְכָל
מָה שֶׁבָּרָאתִי- בְּשִׁבְלֶךָ בָּרָאתִי, תֵּן דַּעְתְּךָ שֶׁלֹא תִקְלַקֵּל וְתַחְרִיב אֶת עוֹלָמִי,
שָׁאֵם קִלְקֵלֶת אֵין מִי שִׁיתֵּקֵן אַחֲרֶיךָ.
(קהלת רבה פרשה ז)

אנחנו בחזרה גנרלית, יום לפני הטקס. מירי, הכוכבת הראשית, חסרה. אני מתקשרת אליה. היא בבית.

"אני לא יכולה לבוא"

"למה???? מחר הטקס מה נעשה בלעדייך?"

"אבדו לי נעליי הבלנסטון"

ואני חושבת לעצמי: מה קורה פה? תנעלי משהו אחר!! בגלל גחמה אופנתית ילדותית הלך לנו הטקס.

ואז נזכרתי במשהו.. במשהו.. בעצמי, כחיילת הוצבתי כמש"קית חינוך בבסיס מרוחק. חיילת מתולתלת שמתעקשת על חלק. בוקר יום שלישי התעוררתי כהרגלי רעמה פרועה וסוררת ואללי המחליק, שהיה כלי עבודה בסיסי, שבק חיים. המ"פ התקשר לציפי קצינת החינוך שלי ששירתה יש לומר במרחק רב מהבסיס בו שירתתי. "עידן לא יוצאת מהחדר, יש מסדר בוקר. מה קורה?"

ציפי התקשרה אליי: "צאי מיד למסדר בוקר"

"אני לא יוצאת מהחדר"

"מיד!! בפקודה"

"לא!!"

"למה???"

"התקלקל לי המחליק!!! לא יוצאת ככה"

הייתי בטוחה שעכשיו אכנס לכלא ולמען האמת לא היה אכפת לי, אבל רק אחרי שאחליק את השיער. עברה שעה וחצי שמעתי נקישה על הדלת.

המורה עידן בעידן החדש

או הנה, תתכונני למשפט צבאי, חשבתי..
"מי שם?"

"זאת אני, ציפי"

פתחתי את הדלת לכדי חרך צר. ציפי החליקה פנימה מחליק!!
"עידן תסתדרי ותרדי לפלוגה. נדבר אח"כ"

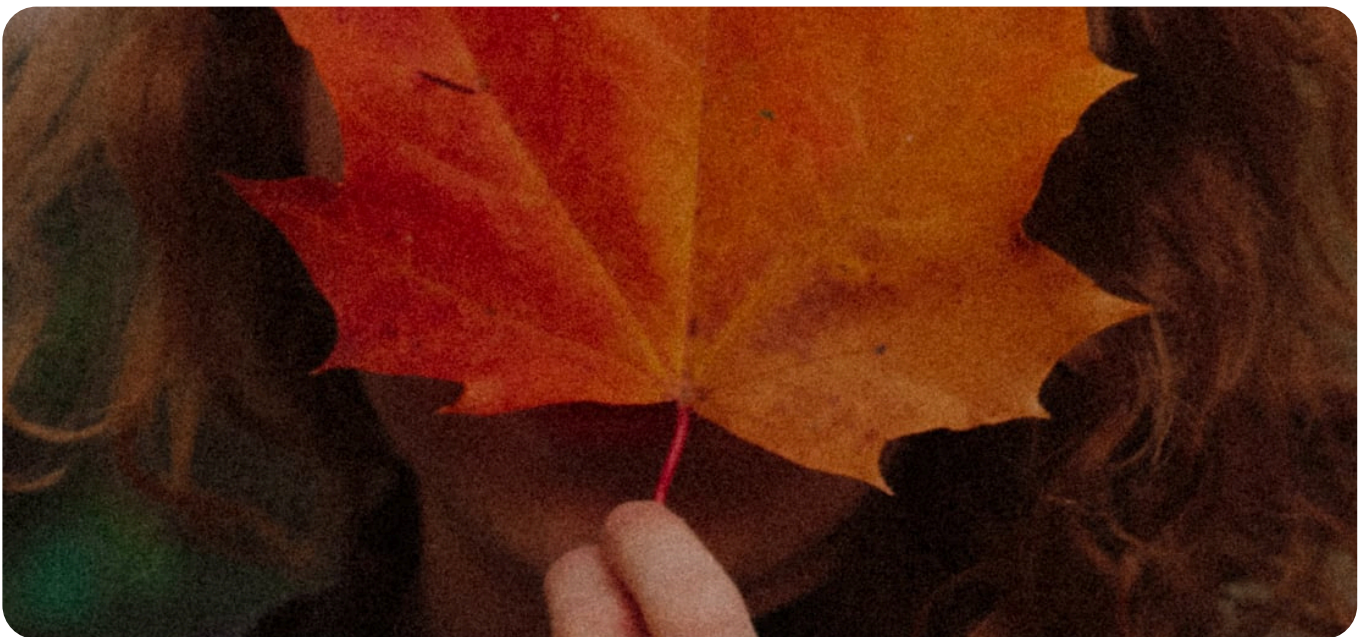
הקצינה שלי ציפי יצאה מבסיסה, נסעה לביתה לקחת את המחליק שלה,
המשיכה בנסיעה אליו והביאה לי מחליק. זה היה כל כך לא צפוי, מרגע מכונן זה
ואילך הפכתי לחיילת מצטיינת, זו הייתה דרכי להודות לציפי.

אז נסעתי הביתה ביקשתי מאחותי את נעלי הבלנסטון שלה. נסעתי למירי,
דפקתי על דלת ביתה, ומסרתי לה את הנעליים.

חזרתי לביה"ס לחזרות. אחרי רבע שעה הגיעה מירי.

זה היה אחד הטקסים שלא ישכחו בביה"ס, מירי, בנעלי בלנסטון משופשפות
הגדולות במידה ממידתה, ריגשה את כולם בקריאה מותאמת.

השכל אומר שזה מוגזם לכל הדעות. יש גבול. נו באמת!!! אבל לפעמים הלב
קובע והלב אומר שמחווה אחת של הליכה לקראת - גם אם זה נראה הזוי -
תעשה פלאים לאורך זמן. לתמיד. כמו שבטח קרה לך פעם. כמו שקרה לי.

פרק 13 - טעם של עוד

חצי מהתלמידים בבית, מאומתים, מבודדים, טרמפיסטים של מצבים לא ברורים... אני מלמדת בכיתה ב"לייב" וגם עם מחשב ומצלמת "זום" פתוחה. מרגישה שחקנית תאטרון ושחקנית קולנוע בו זמנית.

הודעתי לכולם מראש: "תכינו 10 ריבועי דפים של 15 ס"מ × 15 ס"מ". במקרה זה כולם הכינו ש"ב. אולי הסקרנות דרבנה אותם. התחיל השיעור, לימדתי קיפולי נייר.. "אוריגמי", תוך כדי קיפול והדגמה הזכרתי בקצרה את מקור אומנות קפולי הנייר, הצלחתי אפילו לדבר על תרבות יפן באופן כללי ואפילו על צורת השירה היפנית הקצרה "הייקו".

הייתה השתתפות של 120% בשיעור - כי ראיתי שגם אחים של מבודדים וגם הורים בקצה עדשת הזום עסוקים בקיפולים...

הגיע סוף השיעור כולם רצו עוד:

"אולי נמשיך גם בהפסקה?"

"אפשר גם בשיעור הבא?"

"לא.. זהו צלצול. תם הזמן".

איך זה מרגיש מעולה שמפגש משאיר טעם של עוד!

החלטתי שמעכשיו אני הולכת על זה. אולי אפילו אהפוך את זה לסלוגן שלי!!?
"המורה עידן - שיעורים עם טעם של עוד"

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zviaanfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 14 - עבודה

צלצול. שיעור בכיתה ג/2.

אני מכנסת, מחייכת, מסבירה פנים, מסבירה תוכן בשש דרכים שונות כדי שכולם יבינו, מלמדת. עונה על שאלות, מאפשרת תרגול, מרגיעה, מפרידה, מעירה, מחנכת לדרך ארץ, שומרת, מלמדת. מתאמצת, מלטפת, מחבקת, מוחה דמעות, מפרידה בין דני ליואל, שרה את מילות השיר, מגדלת, מלמדת. עוברת בין הקבוצות, מרגיעה, מקשיבה, מתעצבנת, שמה לב ומעירה, שמה לב אבל בוחרת לא להעיר, מתאפקת, מלמדת. מכילה, מבינה, לא מבינה ובכל זאת מכילה, כועסת, צועקת, כותבת, חושבת, מגינה, מסקרנת, מאפשרת, מצמיחה, מלמדת.

תכף צלצול.

"תלמידים יקרים, שאלות לפני שיוצאים להפסקה?"

אני עונה על שאלות.

שירלי מרימה יד.

"כן שירלי?"

"המורה, במה את עובדת?"

צלצול.

צופן יהלום
יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zvianfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 15 - את תגיעי רחוק

הקורונה תפסה אותי בסוף, באמת שאני נזהרת, עשיתי הכל כדי להתחמק, אבל זהו גם אני נתפסתי. מין צריבה בגרון, כאבי ראש וצמרמורת בשרירים. נבדקתי וקבלתי 2 פסים.

אחרי שלושה ימים בבית עלו בי הרהורים נוגים. הבדידות מאפשרת מרחב לעצבים חשופים לנשום. נזכרתי במשפטים ששמעתי בבית כמו: "עידן תגיע רחוק".

"כמה כישרון וחכמה יש בילדה אחת"

"עידן תמציא את המכשיר שיעשה את זה"

"את תתקבלי לאן שרק תרצי.."

ואז בחרתי להיות מורה ונרשמתי למכללה. גבות הורמו. "זהו?" ואני שמעתי בראש שלי: "ציפינו ממך ליותר".

עתה, בפעם הראשונה הרגשתי שאולי אולי טעיתי בבחירה, כיוונתי נמוך.

גררתי את הרגליים לעבר המחשב והתכוונתי לשיעור בזום.

התלמידים מצטרפים חלקם מהבית חלקם מהכיתה.

אני מציירת לעצמי פרצוף שמח ומתחילה לדבר. זהו "show time". שיעור עברית.

בסיום השיעור התלמידים יוצאים מהזום. נשאר חלון אחד.

"דניאל להתראות הסתיים השיעור".

"המורה, למה את עצובה?"

"אני?? אני צוחקת צחוק מאולץ ושואלת, כאילו יש עוד מורה בחלונות של הזום. "למה נראה לך שאני עצובה?"

ואז זלג לי כמה דמעות בלי כוונה ולא יכולתי ככה לנתק לדניאל. אז סגרתי מיד את המצלמה.

"המורה, את יודעת שהקורונה גם עושה עציבות, רק שעוד לא מפרסמים את זה".

"דניאל, אתה תגיע רחוק, כמה כישרון וחכמה יש בילד אחד".

פרק 16 - טבע

לא... לא שכחתי לכתוב, חזרנו מטיול. הגעתי למסקנה שזהו, זה מה שצריך לעשות בבצפר, לטייל!!

בטיול בן יום לצפון הנה מה שלמדנו.
ערכתי הכל ברשימה שיהיה יותר נוח -

גאוגרפיה

גאולוגיה

זאולוגיה (הנשרים בארץ ישראל)

הסטוריה (כללית ושל ארץ ישראל)

תנ"ך

ספרות

של"ח (ברור ששל"ח - שדה, לאום, חברה)

חנ"ג (כי הלכנו הרבה עלינו וירדנו במקצבים משתנים)

טיול שווה ל-10 שעות חינוך: חינוך - לאהבת הארץ לנופיה, לאנשים ובכלל..

יום של שמחה

צאו לטבע

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zviananfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 17 - קר שם בחוץ

שעה 13.50 סוף יום לימודים, התלמידים אוספים ילקוטים, מתעטפים במעילים וכובעים. בחוץ התכונה הרגילה פלוס.. הפלוס זה כי גשום, הורים ממהרים עם המכוניות לקבץ את הילדים, הצומת פקוק, צפירות וקריאות.. כעבור כרבע שעה הרחוב משתחרר. גם אני. חוזרת לחדר המורים, אוספת את התיק והצעף ויוצאת לי. ביה"ס עכשיו ריק ושקט.

בחוץ, בשער ביה"ס אני מבחינה באביגייל תלמידתי, אוחזת ביד אחותה הקטנה מלי, תלמידת כיתה א'.

"אביגייל למי אתן מחכות?"

"היום זה התור של אבא לקחת אותנו לבית שלו"

"קר בחוץ, תחכו בתוך ביה"ס"

"אבל הוא צריך לבוא, שלא נפספס אותו"

"הוא לא יפספס אתכן. הוא בדרכו לכאן? שוחחתם?"

"הוא לא עונה בנייד"

אני מנסה לחייג, אין מענה.

"בטח הוא יגיע מיד, בואו נחכה בתוך ביה"ס, קר בחוץ"

"לא. אנחנו מחכות פה, שיראה אותנו כשהוא יגיע"

לא עזרו נסיונות השכנוע שלי

אז עמדנו כך בחוץ עוד 25 דק' תמימות ליד הבודקה של השומר, מחובקות מנסות להתחמם ומחכות ל..אבא..

הנה רכב מגיע, זה הוא? כן זה הוא..

"אבא אנחנו כאן" הן שועטות לכיוון הרכב

לפתע אביגייל חוזרת בריצה, מחבקת אותי חיבוק מהיר וקצר ואומרת: "ביי אמא"

קולטת פתאום את הבלבול, נבוכה ומתקנת: "אההה ביי המורה עידן".

נופפתי להן, הסתובבתי ללכת, בהבזק עלה בראשי שירו של יהודה עמיחי-

"אלוהים מרחם על ילדי הגן, פחות מזה על ילדי בית הספר. ועל הגדולים לא ירחם עוד ישאירם לבדם..."

פרק 18 - בלי מסכות

קרה לכם שהעולם לא ראה אתכם כמו שאתם באמת עד שיום אחד...
זה קרה לדינה ביום רביעי האחרון.

אני לא יודעת איך היא נראת.
רואה רק עיניים שחורות גדולות וחכמות מתחת לערימת תלתלים סבוכה.
זהו. השאר מכוסה ב N-95
מהיום הראשון ללימודים עת נפגשנו ועד יום רביעי, מסכה מכסה את הפנים
באדיקות, לא זזה, לא נשמטת. עד שנדמה שזה פשוט חלק אורגני מהפנים.
גם כשדינה אוכלת היא מזיזה מעט את המסכה ולועסת את האוכל
בחסותה.

עד יום רביעי האחרון.
תחרות "הנועם הצעיר": התלמידים קבלו משימה לכתוב סיפור קצר על
חווייה שלא ישכחו ולספר את הסיפור בפני תלמידי השכבה.
דינה עמדה שם מול כ-ו-ל-נ-ו. לקחה נשימה והורידה מסכה. כולנו עקבנו
אחרי התנועות שלה ופתאום ראינו אף, לחיים, פה וסנטר. פנים. אישיות.
וכשהיא פתחה פיה לדבר. וואוווו.
איזה נאום שזה היה!!! וואוווו!!!

קרה לכם? שיום אחד זרח הכוכב שלכם?
לדינה זה קרה ביום רביעי.

פרק 19 - סודות

אנחנו שומרים בתוכינו סודות.

צריך כוחות להטמין סודות ולשמור עליהם בפנים חזק שבטעות לא יפלטו לנו. ליואב התלמיד שלי יש סוד. הוא בסכה בן 8 וסוחר סוד. הוא ילד רזה וזריז, אבל הסוד כבד ומושך אותו למטה.

ביום רביעי יצאנו לטיול הגענו לשדה עמוס פרחי כלניות ורקפות. התלמידים רצו, קפצו וצעקו: ח-ופש ח-ופש ח-ופש. יואב לא השתתף בחגיגה, הסוד שלו סגר עליו. כבר חודשים דנית מבקשת להביא לכיתה את זוג האוגרים התזזיתיים שלה. המורה לטבע נעתרה וכך ביום שישי הובאו האוגרים הסיביריים בכלובם המאובזר (הכולל את כל ה"פסיליטיז" של חדר הכושר לאוגרים כולל נדנדה וגלגלת..) בהפסקה בעודי מערבבת את הסוכר בכוס הקפה, שמעתי צעקות ממסדרון בית הספר יצאתי וראיתי את התלמידים מתרוצצים וקוראים בשמות האוגרים ומחפשים אותם מתחת לספסלים ולשולחנות.

"המורה, יואב שחרר את האוגרים עכשיו אנחנו לא יודעים איפה הם..."

קראתי לו- "יואב מה קרה?-הברחת את האוגרים!!!"

"-המורה לא הברחתי. שחררתי...שחררתי.. שחררתי.."

והסוד עומד להתפרץ ממנו, אני מרגישה שהוא משקיע מאמץ לתפוס אותו..

"-יואב, הכלוב זה הבית שלהם" (האמנם???)

"-המורה כלוב זה לא בית!! גם היא בכלוב!!!"

"-מי?"

"-אמא שלי"

"-מה?"

"-היא בבית סוהר המורה. היא עשתה תאונה מזמן ורוכב האופניים מת והכניסו

אותה לבית סוהר"

אני יודעת שעכשיו גם אתם לוקחים נשימה.

יוצא סוד - נכנס אויר.

"-יואב, נעבור את זה ביחד"

אבל יואב לא ענה לי, הוא היה עסוק בלנשום.

פרק 20 - תיבת הבקשות

"המורה תלמדי אותנו שיר של סטטי ובל אן" (לא טעיתי, זה ציטוט)
"המורה בואו נלמד שיר של ביונסה"

ועוד בקשות שילדים מבקשים ממורה לספרות עברית למרות שביונסה זה לא עברית וסטטי ובל אן זה לא ספרות.

החלטתי שהשיעור של יום שישי יוקדש לבקשות התלמידים. ביום שלישי נפתחת תיבת הבקשות, הם מבקשים ואני מתכוננת למפגש יום שישי.

כך אני פותחת את התיבה ומשתלשל ממנה פתק אחד כתוב בכתב ידו של תומר-
"הכבש השישה עשר"
וואוו, זה שייך לעבר...

ישבתי מול הפתק וצפו ועלו בי זכרונות שלי כילדה:

אני בבית של אבא יושבת על המיטה הגדולה בחדר המנוכר, חצי שנה אחרי הגירושין של הורי בטלטלה של החיים שלי, מקשיבה לשירים של הכבש השישה עשר, פסקול השירים שליווה אותי בתקופה הקשה של חיי ועטף אותי בחום. פסקול ששמר על תום והשאיר לי פיסת ילדות, למרות ההתמודדות שחייבה אותי להתבגר בבת אחת.

הגעתי מוכנה לשיעור-

"מי שמביט בי מאחור לא יודע מי אני

מי שמביט בי מאחור

יכול בקלות לחשוב שאני זה לא אני

מי שמביט בי מאחור

לא יכול לבוא ולשאול אותי

"ילד, של מי אתה, מה אתה עושה פה?"

הילדים למדו שיר ואני למדתי להכיר תומר, סוג של הכרות אחרת.
כזו שמביטים מלפנים ומבפנים.

פרק 21 - צא מהכיתה עכשיו

הבטחתי לעצמי שכשאיה מורה לא אשתמש בביטויים שהיו שגורים על הלשון המתחכמת של מורי. כמו -

"כואב לך הראש? סימן שיש לך ראש"

"הסיפור שלך כל כך מעניין בטח המנהלת תשמח לשמוע אותו גם"

"יופי כיתה ו', תמשיכו כך, גם בשנה הבאה תהיו כיתה ו'"

"אני לא מבינה אתה העורך דין שלו?"

"עידן אני מפריעה לך? באמת סליחה"

"זה תרוץ מאתמול, יש לך משהו חדש להיום?"

"יש לה פוטנציאל, זה לא שהיא לא יכולה, היא לא רוצה"

"אחותה הגדולה מקסימה"

"מעניין שאת הצלצול את שומעת טוב מאוד"

"אני אחזור על זה מאה פעם, עד שכולם יבינו"

"אני לא מבינה למה אני צריכה לחזור פעמיים על כל דבר"

"על בוחן- הפתע הזה הודעתי לכם כבר לפני שבוע!"

"אני את החומר כבר יודעת"

.....

ועוד מטבעות לשון שהפכו להיות חלק מהרפרטואר הבית ספרי ואפילו מעלים בנו נוסטלגיה ואם לא היית המטרה זה אפילו יכול להעלות חיוך.

ביום רביעי השבוע לאחר חצי שעה של התמודדות עם תלמידי כיתה ה, שהחליטו לסחוט ממני את טיפת אוני האחרונה וגם כבודי המורי (יש דבר כזה), התחיל לשלם מחיר.

צעקתי לכיוון נתן: "צא מהכיתה עכשיו, ההורים שלך בטח ישמחו לשמוע מה שיש לי לומר להם. אתה לא חוזר לבית הספר בלי ההורים"

נהיה שקט מוזר בכיתה, נתן הסתכל עליי בעצבות ויצא מהכיתה.

פתאום נזכרתי. נזכרתי שאין לנתן אבא.

איזו טעות!!!

בהפסקה חיפשתי אותו.

המורה עידן בעידן החדש

המנהלת חיפשה אותי: "עידן קבלי נ!!!"
הרגשתי נורא, נכלמת, נחותה, נכשלת!
זו ה-"נ" של החינוך!
אם פשוט נוותר עליה, יישאר לנו חיוך וזהו.
עדיף כך - חיוך.
(רק שאני לא הצלחתי למצוא את שלי במשך שלושה ימים אח"כ...)

פרק 22 - ללכת עד הסוף

פורים!!

שברתי את הראש למה להתחפש: שיהיה צנוע אבל לא בנאלי, שלא יהיה מדי
ראוותני אבל שתהיה תחפושת עם אמירה, שתבטא ערך.. אבל שלא תהיה
יומרנית.. שהתלמידים יוכלו להתחבר לדמות!!
הייתי צריכה לדעת- מורות מתחפשות קולקטיבית!!
חדר המורים החליט פה אחד -מכשפות!!

החלטתי למרוד להתחפש למלכה.. והפעם לושתי, אפרופו מרדנית. ודעתנית
ועצמאית ובוועטת..

הגעתי בבוקר לחדר המורים ..

"מה איפה המכשפה???"

"עידן שוברת סולידריות? לא נאה לך איתנו?"

"עידן התחפשה למלכת אסתר"...

אני רק הנהנתי וחייכתי קלות.

נכנסתי לכיתה

"-המורה למה התחפשת?"

"-אתה לא רואה??? למלכת אסתר"

אני רק הנהנתי וחייכתי קלות.

רציתי לצעוק לכולם ושתי!! אני רוצה להיות ושתי!! ושתקתי אולי אני בכל זאת יותר

אסתר.. צייתנית. שותקת. מהנהנת ומחייכת קלות...

ואז חשבתי לעצמי שיש משהו משותף לכולנו - ושתי, אסתר, אני...

כשאנחנו מחליטות אנחנו הולכות עד הסוף!!

כאשר אבדנו אבדנו...

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zvianfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 23 - (ל)מי משתלם!?

בסיום יום העבודה המפרך אנחנו נשארות ל"השתלמות מוסדית",
יש לנו גם "השתלמות מחנכות",
וגם "השתלמות מורים חדשים",
וגם "השתלמות מורים לאוריינות",
וגם "השתלמות חדשנות בחינוך"
ויש עוד..

אומרים שהמורים זה הגוף הכי משתלם במדינה.
בסוף חודש, מול התלוש, אני תוהה, באמת משתלם?

פרק 24 - אסיפת הורים

אסיפת הורים בבית ספר. אסיפת הורים ראשונה שלי כמחנכת.

התארגנתי למבצע צבאי רב מערכתי:

הזמנות ווידוא הגעת הכוח (ההורים)

שיחות מקדימות עם החיילים, אה סליחה, תלמידים, ודגש על נקודות החוזק

הכנתי מפת התקדמות לכל תלמיד עליה הוא יכול לסמן מה עשה ולאן רוצה

להגיע, לנווט (רעיון מקורי לאסיפה משתפת, קבלתי ח"ח מהמנהלת והמחנכות

אימצו את הרעיון מיד)

ובסוף בסוף קניתי "מנות קרב" סוכריות ובייגלה לאירוח מושלם. הצבא (צבא

העם, הכוונה, צועד על קיבתו..)

ואז הם נכנסו.

הנה מקצת התגובות-

"תעשי טובה אני קצת ממהר, מתמטיקה ואנגלית זה מה שחשוב" ..

"שתדעי שאותי לא מעניינים הציונים, העיקר שיהיה בנאדם" ..

"רק בבית ספר היא מתנהגת כך, בבית היא נשמה טהורה. מיותר לדבר על

התנהגות, תעברי לציונים, בשביל זה היא מגיעה לבית ספר, לא???"

"לפני שאת מתחילה רציתי להסב את תשומת ליבך למורה למדעים, אני רוצה

להתלונן עליה.."

"תגידי מישהו פה בבת ספר ראה כמה הילד הזה גאון?"

"הוא שקט? מים שקטים חודרים עמוק, אם לא שמתם לב, זה באג של המערכת"

"לא ידעתי שהוא כל כך מוכשר, אם כך, אולי כדאי שילמד תכנות מעכשיו, חבל

על הזמן שלו בבית ספר"

"טוב זו שנה ראשונה שלך, לא כדאי שבית ספר ידאג לך לליווי או משהו?"

.....

תם האירוע. חזל"ש. רות סוף.

צופן יהלום
ידמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום
מייל: zvianfanger@gmail.com
טלפון: 050-6329896

פרק 25 - שליחות

הבוקר הכיתה רעשה וגעשה:

"המורה, אח של שלומי היה אתמול בפיגוע בתל אביב" "הוא התחבא בתוך המסעדה"

"זה בר, לא מסעדה"

"המורה הוא נכנס פנימה כשהיו היריות"

"נכון שלומי?"

שלומי, ילד מופנם ומעט ביישן, מצא עצמו במרכז תשומת הלב הכיתתית ללא כוונה, עקב מאורעות שהמציאות כפתה. הוא ישב בכסאו ורק הנהן למשמע דברי חבריו.

לאחר שהצלחתי להרגיע את הסערה.

בקשתי משלומי שישתף אותנו באירועים.

שלומי הסמיק והניע בראשו לשלילה.

"כך נדע פרטים מהימנים ממקור ראשון. מה דעתך?" ניסיתי שוב.

"נו שלומי תספר" בקשו התלמידים

שלומי עמד בסירובו.

ואז ליאת זרקה לחלל הכיתה: "אמא שלי לא מרשה לנו ללכת לקניון, היא מפחדת, דודים שלי שגרים בשיקגו התקשרו אתמול, אולי נסע אליהם לקצת זמן".

הסתכלתי על תלמידיי, הם הביטו בי בעיניים גדולות. היה שקט בכיתה. הם חיכו למוצא פי.

אני מבינה את תפקידי. אבל באותו רגע הרגשתי אותו, את התפקיד. את האחריות המוטלת, בתוך "שרשרת הדורות המורית", להעביר את זה הלאה. את המסר, את העניין, את החינוך לאהבת הארץ הזאת, את הידיעה הברורה שאין לנו ארץ אחרת, את ההסטוריה של העם הזה מיציאת מצרים ועד ימינו, את התפקיד שלנו כעם ואת השליחות שלנו כיהודים בכלל וככאלה האוחזים בארץ בפרט.

המורה עידן בעידן החדש

יש לנו 12 שנים לעשות את זה.
משא גדול לשאת, מסר ענק להעביר.
זה תפקיד כבד להיות מורה כאן.
מוזר, עם כל הכובד הזה, דוקא הרגשתי קלה, מכוונת מטרה. שליחה!
זו שליחות להיות מורה.
פתאום גבהתי ב10 סנט, זקפתי קומה, והתחלתי ללמד:
"הסיפור שלנו מתחיל ב..."

פרק 26 - פסח של געגוע

אביב הגיע ונושא בכנפיו המרפרפות את חג הפסח או שחג הפסח הגיע ונושא על אדי האקונומיקה את האביב.. איך שתבחרו לראות את פני הדברים.. חופשה, כיף גדול.

(אני יודעת, אתם אומרים עכשיו בלב: "רק תלונות יש למורים, כל יומיים הם בחופש".

שנה ראשונה שלי כמורה, תקשיבו, זה לא נכון!!)

סוףסוף יהיה לי זמן לנוח באמת, לנקות את הראש, לצבור כוחות.

אז למה אחרי שלושה ימי חופש עם הניקיונות וההתארגנויות לקראת החג אני מרגישה פתאום בדידות. הנימים הדקים של העצב פועמים ובלי הודעה מוקדמת אני מרגישה שהעיניים מתכסות בדוק קל של דמעות, זה לא בכי, זו הקדמה כשהדמעות נשארות בעיניים (ואולי זה מחומרי הניקוי? לא יודעת. לא נראה לי..) עם היציאה הדרמתית מעבודות לחרות, פסח היה ויהיה חג משפחתי. אפילו ביציאת מצרים התארגנו ברמה המשפחתית ומי שאין לו משפחה הצטרף לשכנים.. כך כתוב וכך לימדתי בכיתה. כך שבחג הזה ה"לבד" מקבל נוכחות ונפח..

ואני בצעירותי היחסית וברווקותי הזמנית, לא תאמינו מתגעגעת לקרובים לי - לתלמידים שלי. לאלו שמכניסים לחיי משמעות וערך, גם אי שקט, בלאגן ודרמות, אבל אחרי מס' ימי חופש האתגרים נראים קטנים לעומת הקשרים האנושיים שנתקמו בנינו...

בעודי ממיינת ניירות ומנקה את ארון הבגדים .

דפיקה בדלת. בעיינית אני רואה פרחים.

זר גדול מסתיר את השליח, שמבקש ממני "רק תחתמי שקיבלת. וחג שמח". על הפתק המוצמד לזר עם פרפר דיבקי כתוב-

המורה עידן בעידן החדש

למורה עידן היקרה,
מאחלים לך חופשה נעימה,
שיהיה לך פסח שמח ואביב פורח
שהכל יהיה לך טעים ושהחג יהיה לך נעים.
מאחלים לך מכל הלב, תלמידך ג/2 וההורים.
בכיתי.
הפעם אני בטוחה זה בכי אמיתי.
אבל בכי טוב. של געגוע לקרבה.
חג שמח

פרק 27 - יוצאים ממצרים

כן..כן.. חופשה אני יודעת..
רציתי רק לאחל לכם חג שמח..
אתם יודעים, לקח לי זמן להכנס ל"מוד" של חופש,
אבל ככל שהימים נוקפים, אני טובלת בחופש מבורך.

חופש לנשמה.

מישהו כנראה הבין איך באמת יוצאים ממצרים..
אחרי המכות והאטרף, עוברים את הים ואז תופים מחולות, שירה ו..מדבר..

פרק 28 - תשמור על העולם ילד

בדיוק מזה חששתי, יום השואה.
איך מסבירים את הטבח, את האכזריות והזוועה לילדים בכיתה ג'?
איך לא מסלפים את ההסטוריה ועושים עמה צדק ובו בזמן שומרים על נפשם
הרכה של הילדים?

את הכל ריפדתי בעטיפה של רכות. במילים עדינות. כדי שלא תדמם נפשם של
הילדים ממדקרות המציאות הנוראית:
מחנות ריכוז- הפכו למקומות כינוס,
צעדת המוות - הפכה להליכה ארוכה מאוד,
רצח והשמדה- הפכו למחשבה על עולם ללא יהודים,
רק הרכבות נשארו רכבות.
בצפירה עמדנו יחד, הם מסתופפים סביבי.

אני מתבוננת בתלמידי ובראש שלי מתנגן השיר של דוד ד'אור-
"תשמור על העולם ילד
אל תגזים במחשבות
כי כמה שתדע יותר ילד
אתה רק תבין פחות
ובשעה מסוימת
נסגרות כל הדלתות
וכל האהבה נגמרת
רק אתה ממשיך לתהות"..

המורה עידן בעידן החדש

הנה חכמה אירפית! אלהים של צדיק
 דבר של שמים ופועל! אלהים של שמים
 וקדש וכן שמים וקדש! ואלהים של שמים
 וקדש ואלהים של שמים וקדש

צופן יהלום

יזמות והכשרה לחינוך ולמנהיגות

צביה אנפנגר אלמליח, מנכ"לית צופן יהלום

מ״ל: zviaanfanger@gmail.com

טלפון: 050-6329896

פרק 29 - ארץ ישראל שלי

לקראת יום העצמאות ביקשתי מהתלמידים להביא תמונה או ציור של איזור בארץ שהם אוהבים.
איזה עושר יש כאן בארץ.

הנה חלק ממה שהתלמידים הביאו-
מדבר יהודה- "כי היינו בטיוול משפחות והיה מה זה כיף"
חרמון בשלג- "כי דוד שלי לימד אותי לעשות סקי והיה מה זה כיף"
קיבוץ אלומות- "סבתא שלי גרה שם ואני מבקרת אותה בכל הזדמנות וזה מה זה כיף"
חוף ראשל"צ - "אח שלי גולש ואני הולכת איתו וזה מה זה כיף"
החומה של העיר העתיקה- "עשינו ביוםולדת של אמא טיול על החומות והיה מה זה כיף"
מרבדי פרחים אדומים- "כי נסעו לדרום אדום והיה מה זה כיף"
ועוד ועוד תמונות מרהיבות

נתי הביא תמונה של סלון- "זה הסלון בבית שלנו"
-"אבל המורה אמרה להביא תמונה מהארץ"
-"הבית שלנו בארץ"
שאלתי אותו: "למה בחרת להביא את התמונה הזאת?"
-"אני אוהב את ארץ הזאת כי כאן זה הבית שלי"

כמה פשוט. כמה נכון. כמה חזק.
לפעמים כשדברים מסתבכים כל מה שצריך לעשות, זה לשאול את הילדים. הם יודעים.

פרק 30 - חג לעומר

לכל אדם יש את החג שלו, זה שמזוהה איתו בעיקר, עם המסורות והמנהגים, אפילו עם הערכים. אצל ילדים זה בולט. יש את ילדי הפורים המובהקים: מכינים תחפושות לבד חודש לפני..

יש את ילדי חנוכה, הילדים המשפחתיים כל הדלקה הופכת להיות חגיגה שהם מכינים מראש..

אבל הכי הכי בולטים הם ילדי ל"ג בעומר.. מזהים אותם מרחוק, גם לפי הריח.. ריח הקרשים, האדמה, האש. אלו הילדים ה"תפעלנים". לי היה חבר כזה בילדותי, ילד ל"ג בעומר, איציק.

הוא לא התבלט בלימודים, בלשון המעטה, נחשב "שובב" בלשון "מכובסת", חברתית נחשב outsider.. כל זה היה נכון עד חודש לפני ל"ג בעומר. מיד עם כניסתנו לתחום החג הוא הפך להיות מלך הכיתה: תפעל אירוע ברמה המבצעית-חלוקה לקבוצות עבודה

רשימת קניות

בחירת מיקום המדורה מראש

והכי חשוב- הייתה לו עגלת סופר!!

העגלה הנחשקת עבדה שעות נוספות, הוא רץ בראש חבורה שכל מטרתה איסוף קרשים.

אימו, שהבינה את גודל המעמד, פינתה את החניה של הבית לטובת ערמות של קרשים שנאספו לקראת היום הגדול.

וכך, בהגיע החג, הל"ג, התאספו ילדי השכבה, סביב המדורה הכי מדוגמת באיזור כולו. כולל קרשים ברזרבה שיספיקו ל-24 שעות בעירה.. וחגגו בשמחה את החג של איציק. ל"ג בעומר הוא חג של ילדי התפעול, ילדי השטח, הביצועיסטים.

עכשיו הם מסתובבים בעיניים כלות וידיים פנויות.

לקחו להם את המדורות.

מה יעשו ילדי ל"ג בעומר בלי מדורה ראויה להקים?

איך ימלאו את פער האהדה שהחזירו לעצמם בכל שנה עם הגפרור הראשון שניצת והצית את ליבם ואת ליבנו שיצא אליהם?

פרק 31 - אחריות

זהו הגענו לסוף חודש מאי כמעט כמעט סופשנה..
עד סוף החודש צריך לקבל החלטות. להודיע אם ממשיכים,
או שזהו, ממשיכים.. הלאה..

אז הכנתי טבלת יתרונות וחסרונות,
תראו מה יצא-

מצד אחד שליחות עם נשמה

מצד שני המשכורת זעומה,

מצד אחד את עושה מלאכת קודש

מצד שני לא גומרת את החודש,

מצד אחד העיניים אליך נשואות

מצד שני אין כיסוי להמחאות,

מצד אחד את מגרשת בורות

מצד שני משלימה במלצרות..

אז החלטתי בכל זאת להמשיך,

ולא, זה לא funny

אין בחינוך cash money

זה בטח לא מעשיר אותי באופן אישי

אבל, לי יש אחריות על ההון האנושי!!

בנתיים הלכתי להפגין..

פרק 32 - הרמוניה

מתכוננים בכיתה שלנו לחג -
חג שבועות, חג מתן תורה, חג ביכורים, חג המים.
תבחרו אתם.

חולצות לבנות, שיבולים, טנא עם כל טוב הארץ.
אבא של אביב הכין פשטידות גבינה,
אמא של שמרית טרחה על עוגת גבינה עם בסקויטים,
דוד של נחום, רב בבית הכנסת של השכונה, הגיע ללמד שיעור תורה,
רמי ואבירם מתכננים מלחמת מים תחת אזהרה שלי ש"בשום פנים ואופן לא
בבית הספר".

כל הכיתה כמרקחה, כל אחד וה"חג" שלו.
רק רוטי יושבת רגועה ומאושרת. כשאת גיבורת המגילה הנשית, האנושית
והעוצמתית הזאת, מגילת רות, נולדת מוכנה ל"שבועות".

אני מסתובבת לי בכיתה בין תלמידי חבושת זר על הראש עטויית חיוך של
"אחת שיודעת" איך זה להיות חג בן יום אחד בלבד המכיל כל כך הרבה
מסורות, מנהגים, משמעויות וטקסים. שבסוף באיזושהי הרמוניה מסתדרים.
ממש כמו בכיתה. כמו בחיים.

המורה עידן בעידן החדש

פרק 33 - משוב

הגיע זמן שיחת משוב.

המפקחת המקצועית קבעה איתי שעה לשיחה - "שתסכם שנה ראשונה שלך כמורה בראשית דרכה, וחישבי בבקשה, עידן, על חוזקות שאיפשרו את עמידתך ועמידותך וכן אתגרים הדורשים התמודדות".

ישבתי מולה, אני קצת מכווצת, והיא כולה אומרת ותק, ניסיון והוד מורי. הרגשתי ירוקה עד צהבהבה.

"עידן יקרה, זכו בכך תלמידך" שמעתי את הקול, מעט צרוד משנים של שימוש ללא רחמים במיתרים, "התבוננתי בכך מהצד וראיתי את מסירותך, יש בכך את התכונות הדרושות לשמש בקודש, אה סליחה, לשרת במסגרת הבית ספרית.. החלטנו להמליץ עליך כמצטיינת שנת סטאז'.."

סלחו לי אם לרגע אני מוותרת על הציניות שמשתלטת עליי בעתות מבוכה. כל כך התרגשתי מהמילים החמות והמפרגנות, מזה שבאמת מישהו ראה אותי, את ההשקעה והמאמצים. תמיד היו לי חלומות להצטיין.. בלימודים, בצבא.. זה לא קרה.

זה קורה עכשיו.

פתאום הבנתי את המילה: "משוב" - שיח משובב נפש של משב רוח רענן המטעין בכוחות ובתשוקה להמשיך.

מה שעשתה לי המפקחת הקשוחה נקרא בלעז "מודלינג", ובעברית - "כמוני תראי וכן תעשי".

החלטתי שמעתה ואילך כך ייראו שיחות המשוב שלי לתלמידי תמיד משיבות רוח. רוחות של תקווה.

פרק 34 - סימנים

עיניינים עם ציונים!!

כמעט כמעט סוף שנה, סידורים אחרונים לקראת תעודות, הערכות וציונים...
הייתי צריכה לסגור פער קטן בספרות, לפני יומיים התלמידים נבחנו ועתה
השבתי את גליונות המבחן עם ציונים והערכה מילולית.
אבנר עמד מולי עם הטופס ותלה בי את עיניו.

אני מכירה את המבט הזה.

זה המבט שלי בדיוק לפני קצת יותר מעשור כשאני עומדת מול המורה יוסי,
המורה לאזרחות, בידי טופס המבחן עם הציון כתוב בדיו אדומה ומוקף בעיגול.
כל מה שרציתי היה ציון 80, לא לרדת מה-80. הפער בין 79 ל-80 היה פער בין
כשלוש מוחלט לניצחון מוחץ. התכוננתי באדיקות. הבטחתי לעצמי הפעם את
לא פחות מ-80. כשהגיע יום המבחן זה כבר תפח לסוג של אמונה תפלה.. כמו
הקטע הזה של ילדים שהולכים במדרכה על הקווים, שלא יורדים מהקווים כי זה
קובע, קובע משהו.. לא פחות מ-80, זה סימן עבורי את הגבול בין מצליחנית
ללוזרית. לא פחות מ-80.

אני עומדת מול המורה יוסי, המורה לאזרחות בידי טופס המבחן עם הציון 78
כתוב בדיו אדומה מוקף בעיגול.

ספרתי וחישבתי שוב ושוב את הנקודות, ולא, הוא לא טעה, לא היה לי מה לומר,
רק עמדתי כך מולו ותליתי בו את עיני.

הוא לקח מידי את טופס המבחן, עיין שוב, הביט בי, מחק 78 וכתב 80 והקיף
בעיגול.

"סליחה" הוא אמר, "תודה" אני אמרתי

וזהו

ניצחתי הכל!

עכשיו כעשור ויותר אחרי, עמד מולי אבנר לקחתי את טופס המבדק, עיינתי בו
שוב, בכל ההערות שכתבתי ליד תשובותיו. ציירתי סמיילי וכתבתי טוב הקפתי
בעיגול וכתבתי הצלחת!

לפעמים זה כל מה שדרוש! אות, סימן של הצלחה.

פרק 35 - קשר לעולמים

המורה עידן בעידן החדש פרק סופי ואחרון בהחלט. לשנה זו... חופש גדול טוב לכם.

איך תיזכר חווית הילדות של הילדים שלך מהחופש הגדול? אולי הם יזכרו שההורים חיפשו בלחץ ובאופן יומיומי "סידור"?

אולי מה שיחרט בזכרונם הוא פינוקים אצל סבא וסבתא? אולי אצל הילדים שלך חופש גדול מתכתב באופן אוטומאטי עם חו"ל? יש כאלה שיתגעגעו למדריכים בקייטנה..

אני מכירה ילדים שהוריהם כל כך לחוצים מ"בטלה" בחופש, שהם הכינו לכל יום מימות החופש לו"ז מסודר וערוך המתנוסס על לוח המקרר תפוס במגנטים שיכולים להצמיד חצי עולם.

ויש כאלה, שלא תאמינו, ייזכרו בערגה בחברים בשכונה, ברכיבה על אופניים, במשחקי קלאס וכדורגל במגרש (יש עוד כאלה??)

יש ילדים שבחופש מחוברים לטלויזיה ולמחשב באינפוזיה, אח"כ קשה לנתק. יש ילדים שחווית החופש הגדול שלהם מחוברת למקום העבודה של ההורים שלהם..

ישנם שהבית הוא מעוזם ויזכרו בבישולים עם אח או אחות בוגרים, ויש כאלו ששומרים על האחים הקטנים.

יש שישמרו על קשרים חבריים וישנם שיעדיפו להיות לבד.

מהי חווית החופש הגדול שלהם? זה כבר נתון בידכם.

היום נפרדתי מתלמידי היקרים לחופש, שתלוי בעיניים של המתבונן- (כמו בסיפור זהבה ושלושת הדובים)-

לילדים החופש הוא גדול

להורים הוא עצום

ולי החופש מספיק.

המורה עידן בעידן החדש

ילדים בכיתה ג' מרגישים שאנחנו נפרדים כמעט לעולמים, היו חיבוקים, נפנופים ביישנים שוב ושוב, הייתה אפילו דמעה של מי שקשות לה פרידות.
כיתת החינוך הראשונה שלי, קצת כמו ילד בכור להורים: הכל מועצם, הכל חדש ומרגש כל כך. דרמטי. חזק..
התחלתי לדאוג: רק שלא יעשו שטויות בלתי הפיכות, שיתייחסו אליהם בסבלנות. שישמרו עליהם...

ואז הבנתי שלי יש את הזכות לעצב את חוויית כיתה ג' של ילדי כיתתי. זהו. ובאמת שהשתדלתי שזו תהיה חווייה שמחה ומגדלת.
ואז, לפני הצלצול הסופי והאחרון לשנה זו, יוני אמר: "המורה תכתבי על הלוח את מספר הנייד שלך שאם מישהו ירצה להגיד לך משהו, אז הוא יוכל..".
השאיר קצה חוט לקשר שלנו.
חוויית השנה הראשונה שלי כמורה - קשר!! לעולמים!!

האורה עידן בעידן החדש

נפגש בשנה הבאה!

תודות וקרדיטים:
הקשיבה, לקטה ואיגדה ליומן - צביה אנפנגר-אלמליח
חיבור תמונה לסיפור - יפעת בשבקי

כל הזכויות שמורות © צופן יהלו"ם